(FINANCIEEL)
JAARVERSLAG

2017

St. Algemene Bijzondere Scholengroep Amsterdam
te Amsterdam

GROENENDIJK
onderwijsadministratie

Bezoekadres Trapezium 210, Sliedrecht
PostAdres Postbus 80, 3360 AB Sliedrecht
T (0184) 41 25 07
http://www.groenendijk.nl

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

28 JUN 2018

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

INHOUDSOPGAVE

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG

Bestuursverslag	1
Verslag toezichthoudend bestuur	26
Kengetallen	32

B JAARREKENING

B1 Grondslagen	33
B2 Balans per 31 december 2017	38
B3 Staat van baten en lasten 2017	40
B4 Kasstroomoverzicht 2017	41
B5 Toelichting behorende tot de balans	42
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	50
B10 Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen	58
B11 Gebeurtenissen na balansdatum	59
B12 Formulier goedkeuring/vaststelling	60

C OVERIGE GEGEVENS

C1 Controleverklaring	62

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

28 JUN 2018

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Bestuursverslag 2017

Definitieve versie 28 juni 2018

Naam	ABSA
Werkgeversnummer	41857
Bezoekadres	Frans Zieglerstraat 201A
Postcode	1087 HN
Woonplaats	Amsterdam

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

1. Algemene informatie

1.1 Juridische structuur en organisatiestructuur

Juridische structuur

De rechtspersoon is een stichting met de naam:
Stichting Algemeen Bijzondere Scholengroep Amsterdam
De stichting is opgericht in januari 2009 en is gevestigd te Amsterdam.
De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 34319180

Aan de stichting zijn geen nadere partijen verbonden.

Organisatiestructuur

Bestuurssamenstelling

Toezichthoudend

Voorzitter	Irene Harmsen
Secretaris	Caroline Schouten
Bestuurslid	Janneke Weening
Bestuurslid	Marc Eecen
Bestuurslid	Jeroen Coops

Uitvoerend

Directeur/bestuurder	Rob Geul (tot 1 juni 2017)
	GeertJan Nelson (vanaf 1 juni 2017)
Huisvestingszaken	Piet Kranenburg

Het bestuur van ABSA heeft in het kader van de wet op de scheiding van bestuur en toezicht gekozen voor het zogenaamde one-tier model, waarbij sinds 1 augustus 2011 het bestuur bestaat uit een uitvoerend en toezichthoudend deel. Het uitvoerend deel wordt het dagelijks bestuur genoemd en bestaat uit een onbezoldigd lid met o.a. de portefeuille huisvestiging, en een bezoldigd lid, de directeur/bestuurder, die de overige portefeuilles beheert en de dagelijkse leiding van de organisatie heeft. Het toezichthoudend deel bestaat uit 5 leden. Het uitvoerend en toezichthoudend deel van het bestuur vergaderen 8 keer per jaar. De beschreven structuur, maar ook de rol en taken zijn vastgelegd in nieuwe statuten die in december 2012 de notaris zijn gepasseerd. Het bestuur baseert zich in haar handelen op de code 'Goed Bestuur' van de PO Raad.

Werkwijze
Binnen het door het bestuur vastgelegde beleid, vastgelegd in het ABSA beleidsplan, hebben de uitvoerende bestuurders en directeuren van de scholen de taak om het beleid voor te bereiden en uit te voeren. De directeur/bestuurder en de schooldirecteuren vormen samen het directieoverleg. Dit overleg treedt op als beleidsadviserend en als uitvoerend orgaan. Uitgewerkte beleidsdocumenten van het directieoverleg komen via een vaste route langs verschillende geledingen: bestuur, GMR en teams. Het toezichthoudend bestuur wordt geïnformeerd over de resultaten van het beleid via de managementrapportage tijdens de

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

bestuursvergaderingen.

Directeur/bestuurder
In 2017 was de leiding van ABSA tot 1 juni in handen van directeur bestuurder de heer Rob Geul. Vanaf 1 juni heeft de heer GeertJan Nelson de leiding als directeur bestuurder. De taak van de directeur bestuurder bestaat uit de dagelijkse leiding van de stichting, de aansturing van de schooldirecties, de agendering van de bestuursvergadering, de mede-agendering van het ABSA directeurenoverleg, ondersteuning bij de voorbereiding van de vergaderingen van de GMR en de aanwezigheid bij een deel van die vergaderingen. De directeur bestuuurder voert 2 maal per jaar een voortgangsoverleg op de scholen en houdt jaarlijks met alle directeuren een functioneringsgesprek. In het managementstatuut wordt de verdeling van taken en bevoegdheden tussen bestuur, directeur/bestuurder en schooldirecteuren vastgelegd.

Vertegenwoordiging van directeur/bestuurder namens het bestuur
- De lokale overleggen op bestuurscommissie niveau
- De Passend Onderwijs overleggen in het samenwerkingsverband
- Het stedelijke overleg van het Amsterdams Bijzonder Onderwijs in het ABPO
- Het Breed Bestuurlijk Overleg: Vereniging van schoolbesturen op stedelijk niveau
- Bestuurlijke aangelegenheden bij de PO Raad
- Het administratiekantoor Groenendijk te Beverwijk.
- Bij de ARBO dienstverlening: Arbobutler

Communicatie
De directeur bestuurder is verantwoordelijk voor de informatiestromen van, naar en tussen bestuur, schooldirecties, HR-medewerker, kwaliteitsmedewerker, GMR, administratiekantoor, Stadsdelen/bestuurscommissies, gemeente Amsterdam en DUO alsmede voor de zaken die op organisatieniveau geregeld zijn of geregeld moeten worden zoals ARBO dienst, scholing voor BHV en vertrouwenscontactpersoon, schoolverzekeringen, schoonmaakbedrijf, e.d.
Een groot deel van deze informatiestromen vindt plaats middels de interne nieuwsbrief: De VERBINDING. Deze brief verschijnt elke eerste dag van de werkweek en gaat naar de bestuursleden, schooldirecties, HR-medewerker, kwaliteitsmedewerker, leden van de GMR, interne begeleiders, administratief medewerkers van de scholen en het administratiekantoor. Middels de VERBINDING worden alle geledingen geïnformeerd over actuele ontwikkelingen en wordt informatie bij de scholen opgevraagd die nodig is voor bestuurlijke beleidsvorming.

Schooldirecteuren
De schooldirecteuren zijn integraal schoolleider, hetgeen inhoudt dat zij verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van de managementgebieden:
- Onderwijskundig ondernemerschap
- Uitvoering personeelsbeleid op schoolniveau
- Organisatiebeheer- en beleid, waaronder financieel beleid op schoolniveau

Binnen het directieberaad worden de ambities, de doelen en de bestuurlijke thema's besproken met de directeuren. De schooldirecteuren komen maandelijks bij elkaar samen met de directeur bestuurder.
Dit overleg heeft 3 doelstellingen:
1. *Beleidsvoorbereiding vertalen naar beleidsuitvoering*
2. *Monitoren van gevoerd beleid en evalueren van de resultaten van het beleid*
3. *Intervisie en uitwisseling van ervaringen door middel van collegiale*

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

consultatie

Input voor het overleg gebeurt op verschillende manieren. De gevormde werkgroepen, bestaande uit directieleden, IB-ers, HR-medewerker, werken aan vraagstukken en komen met voorstellen in het directieoverleg. Daarnaast worden er regelmatig experts uitgenodigd zoals medewerkers van het administratiekantoor, arbodienst, samenwerkingsverband en externe adviseurs van onderwijskundige bureaus.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)
Stichting ABSA kent al sinds haar oprichting een goed funtionerende gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Hierin zijn alle scholen vertegenwoordigd middels één leerkracht en één ouder. De directeur/bestuurder vertegenwoordigt het bevoegd gezag in het overleg. De GMR heeft op basis van een reglement advies- dan wel instemmingsbevoegdheid ten aanzien van het bestuursbeleid. De GMR is 7 keer per jaar bijeengekomen. Het voorzitterschap is in handen van Marc Kleinveld (tevens leerkracht op ABBS De Zuiderzee). De GMR heeft voor de uitvoering van haar secretariaat professionele ondersteuning ingehuurd.

Administratiekantoor
In 2017 heeft administratiekantoor Groenendijk in Beverwijk een ondersteunende rol naar de directeur bestuurder en de schooldirecties gespeeld. Het werken met een klein administratiekantoor met korte lijnen past geheel in de visie van ABSA.
Naast het administratiekantoor maakt ABSA gebruik van een extern controller.

Leerlingaantallen

	Per 1 oktober	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**
Brin					
23FB	De Zevensprong	406	399	402	399
23FF	Het Gein	388	389	410	422
27PT	Piet Hein	429	420	426	427
27PU	De Zuiderzee	261	300	330	361
28BZ	Elzenhagen	393	382	378	341
29RV	Het Podium	471	513	540	558
	Totaal	**2.348**	**2.403**	**2.486**	**2.508**

De langetermijnprognoses geven een lichte daling voor ABSA aan. Het Podium laat een -geplande- daling zien. Elzenhagen groeit en Het Gein en de Zuiderzee hebben naar verwachting een tijdelijke terugloop. De Zevensprong en Piet Hein hebben een stabiel aantal leerlingen. Het is de prognose dat wij op termijn met 6 scholen van rond de 400 / 420 leerlingen zullen werken.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

1.2 Kernactiviteiten (en organisatiedoelen)

ABSA is één van de 46 schoolbesturen die actief zijn in het Amsterdamse basisonderwijs.
De Algemeen Bijzondere Scholengroep Amsterdam (ABSA) verzorgt algemeen bijzonder primair onderwijs in Amsterdam. De ABSA Scholengroep is in 2009 gestart vanuit zelfstandige 1-pitters en respecteert de gelijkwaardigheid tussen alle religies en levensbeschouwingen.

Wij zijn trots op:

- onderscheidende scholen en schoolconcepten,
- de autonomie en het ondernemerschap bij de professionals,
- het ambitieniveau van de professionals om hoge kwaliteit te leveren;
- de nieuwsgierigheid bij onze professionals naar onderwijsvernieuwing,
- het ABSA kwaliteitskader, waarmee we onze kwaliteit waarborgen,
- de beperkte omvang van ons bestuursbureau waardoor het grootste deel van het geld naar de kinderen gaat,
- de grote betrokkenheid van onze ouders.

Missie
Wij zien het als onze opdracht dat de professionals in onze gemeenschap bijdragen aan de brede ontwikkeling van alle kinderen. De professionals doen dit door kwalitatief hoogwaardig onderwijs te bieden, waarbij er een goede balans is tussen de cognitieve, de sociale en persoonlijke ontwikkeling.
Op al onze scholen zijn kinderen, ouders en professionals verantwoordelijk voor een veilig klimaat.

Visie
De ABSA Scholengroep is een open en transparante gemeenschap gericht op samenwerking.
Vertrouwen in het leren van en met elkaar is de basis hiervoor.

Onze kernwaarden zijn:

Eigenwijs
De verschillende schoolconcepten bieden kinderen en professionals de ruimte om zich op eigen wijze en naar eigen kunnen optimaal te blijven ontwikkelen.

Verbindend
De ABSA Scholengroep verbindt de professionals om vanuit de verschillende onderwijsconcepten te leren van en met elkaar, met behoud van autonomie.

Autonoom
Wij zijn zelfstandig, kritisch en maken bewuste keuzes waarbij onze missie en visie leidend is.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

MOTTO:

Vertrouwen is de basis!

De basis van onze strategie

Algemeen
Onze scholen staan middenin de samenleving. Kinderen geven we goed onderwijs om succesvol te kunnen zijn in de samenleving. De leerkracht heeft hierin de leidende rol en we zien ouders hierbij als educatieve partners. In onze strategie is dit als volgt omschreven.

De ABSA scholengroep staat midden in de samenleving
Onze scholen spelen in op de ontwikkelingen en veranderingen in de samenleving. Deze ontwikkelingen maken dat de ABSA scholengroep zich expliciet richt op toekomstgericht onderwijs, waarin waarden en normen een centrale rol innemen. Tevens bereiden wij kinderen voor op deelname in onze democratische samenleving als actief en zelfstandig burger. Om dit binnen de grootstedelijke context van Amsterdam te kunnen realiseren werken ABSA scholen samen aan eigentijds en kwalitatief goed onderwijs.

Goed onderwijs
Kinderen hebben recht op goed onderwijs, adequate zorg en een verantwoorde opvoeding *(Rechten van het kind)*. ABSA scholen betrekken de kinderen daarom actief bij de eigen ontwikkeling op cognitief-, sociaal- en persoonlijk gebied door hen onder andere medeverantwoordelijk te maken voor hun eigen leerproces. Dit veronderstelt een veilig schoolklimaat en een uitdagende leeromgeving.

De leerkracht heeft de leidende rol.
Een goed gekwalificeerd leerkrachtenteam is gebaseerd op diversiteit en kwaliteit. Om die reden staat binnen de ABSA scholengroep het leren van en met elkaar centraal en wordt er binnen de stichting gezocht naar binding en verbinding. De ABSA scholengroep geeft richting en biedt de professional de ruimte en ruggensteun die nodig is om zich voortdurend te blijven ontwikkelen naar toekomstgericht onderwijs.

ABSA scholen hebben een krachtige visie en uitstraling. ABSA scholen werken vanuit eigen kracht en onderwijsconcept. ABSA scholen staan open voor nieuwe kennis en inzichten op het gebied van leren en ontwikkelen van kinderen en medewerkers.

De ABSA scholengroep heeft een kwaliteitskader, dat gebaseerd is op het cyclisch werken op alle niveaus en daarmee de onderwijspraktijk en –resultaten te monitoren en te borgen. Kwaliteit van onderwijs is in onze visie echter niet alleen dat wat meetbaar is, maar juist ook dat wat de medewerkers van ABSA bij de kinderen waarnemen en ervaren. Goed onderwijs stimuleert ieder kind zijn eigen talenten verder uit te bouwen.

Ouders als partner voor ABSA

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Ouders zijn een belangrijke partner binnen de ABSA scholengroep en zijn dan ook in diverse gremia van de ABSA scholengroep vertegenwoordigd. Hun inbreng is essentieel bij de ontwikkeling van het kind, van de individuele scholen en van de scholengroep.

De herkenbaarheid van ABSA op drie beleidsthema's

A. Onderwijs & Kwaliteit

Stichting ABSA

- biedt een rijke variëteit aan herkenbare en toekomstgerichte onderwijsconcepten;
- garandeert effectief management en verstevigt het leiderschap op strategisch tactisch en operationeel niveau;
- communiceert duidelijk en transparant;
- legt intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over de doelen en resultaten van het onderwijs en voert daarover actief een dialoog;
- heeft een eigen kwaliteitskader, dat cyclisch wordt geëvalueerd en bijgesteld;
- ziet en benadert ouders als educatieve partners;
- streeft naar een bovengemiddelde ouder-tevredenheid;
- anticipeert op stedelijke ontwikkelingen in Amsterdam waar het ABSA past.

ABSA scholen

- stimuleren een brede ontwikkeling van kinderen op cognitief, sociaal en persoonlijk gebied;
- volgen systematisch de ontwikkeling van kinderen en stemmen het pedagogisch-didactisch handelen hierop af;
- communiceren duidelijk en transparant en maken daarbij gebruik van ICT en Social Media.

B. Personeel & Organisatie

Stichting ABSA

- richt haar bestuur in volgens de richtlijnen van goed onderwijs en goed bestuur; het ABSA bestuur is faciliterend en stimuleert, dat scholen hun eigen ambities formuleren en hier doelgericht aan werken;
- streeft naar een maximale omvang van 3000 kinderen;
- garandeert modern personeelsbeleid, dat ruimte biedt en voorwaarden schept;
- werkt door strategische personeelsplanning aan een toekomstbestendig personeelsbeleid en biedt perspectief in de ontwikkeling van 'Boeien en Binden'.

C. Financiën & Huisvesting

Stichting ABSA

- is financieel gezond en kan op korte en langere termijn voldoen aan haar financiële verplichtingen;
- maakt efficiënt en effectief gebruik van de onderwijsbekostiging;
- draagt er zorg voor, dat scholen beschikken over gebouwen met een aantrekkelijke uitstraling;
- zorgt dat de inrichting van een gebouw zorgt voor een positief werk- en leefklimaat bij de sociale en maatschappelijke ontwikkeling;
- streeft gedurende de schooldag voor schone en veilige gebouwen en

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

buitenruimtes;
- streeft naar duurzaamheid en klimaat neutraal. Deze aandacht komt op de scholen tot uiting in de keuze van leermaterialen, leerinhouden, e.d.

2. Algemeen instellingsbeleid

2.1 Zaken met een behoorlijke personele betekenis

Algemeen
Sinds de aansluiting [per 01-01-2015] van basisschool De Zevensprong bestaat de ABSA Scholengroep uit 6 scholen met ruim 2400 leerlingen en ongeveer 230 medewerkers.

Bestuurskantoor ABSA
ABSA heeft op het bestuurskantoor een HR-adviseur. De HR medewerker werkte in 2017 twee dagen per week op het bestuurskantoor en ondersteunt scholen en de bestuurder bij onder andere de uitvoering van het personeelsbeleid en bij complexe casussen.

Sinds 2015 is er een interim kwaliteitsmedewerker aangesteld die enkele scholen ondersteunt bij verbeteringsactiviteiten. De kwaliteitsmedewerker heeft dit werk ook in 2017 voortgezet deels op middelen vanuit de door de gemeente Amsterdam beschikbaar gestelde scholenbeurzen.

Eigenrisicodragerschap Vervangingsfonds
Sinds 1 januari 2017 is ABSA eigenrisicodrager voor de vervanging van zieke medewerkers. Dit betekent dat de vervanging van zieke medewerkers niet langer door het Vervangingsfonds wordt vergoed, maar dat deze kosten door de stichting zelf betaald worden. De premie aan het Vervangingsfonds die hiermee wordt bespaard wordt zowel op de scholen als bovenschools gereserveerd om vervangingen van te betalen.

Beleid beheersing uitgaven inzake uitkering na ontslag
Hoewel de leerlingaantallen licht zijn gedaald was er in 2017 geen noodzaak om over te gaan tot plaatsing van medewerkers in de RDDF. Door natuurlijk verloop en eventueel de inzet van interne mobiliteit verwacht ABSA ook de komende jaren fluctuaties in de leerlingaantallen te kunnen opvangen.

2.2 Onderwijsprestaties

Als we de CITO tussen- en eindtoetsen hanteren als meetinstrument voor onze onderwijsresultaten scoren de ABSA scholen op de eindtoets in 2015, 2016 en 2017 als volgt:

Gecorrigeerde standaardscore	2015	2016	2017

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Het Gein	536,8	529,9	540,7
De Piet Hein	534,4	536,0	535,2
De Zuiderzee	533,9	537,4	533,8
Het Podium	537,5	539,1	536,2
Elzenhagen	540,2	533,4	538,3
De Zevensprong	534,8	534,7	536,0

Voor alle ABSA scholen gold in 2017 een basisarrangement van de onderwijsinspectie.

2.3 Onderwijskundige en -programmatische zaken

Alle ABSA scholen werkten in 2017 met verrijkingsprogramma's. Het Podium, De Zuiderzee en de Piet Hein sinds 2015 met gezamenlijke verrijkingsgroepen. Per school is een selectie gemaakt van kinderen die meer uitdaging nodig hebben. Deze kinderen komen een dagdeel per week bij elkaar en krijgen les van een gespecialiseerde docent van een van de deelnemende scholen.
Elzenhagen en De Zevensprong nemen deel aan Day-A-Week-School. Op deze scholen is tevens een selectie gemaakt van kinderen die meer uitdaging nodig hebben. Het Gein werkt samen met buurschool De Regenboog met een verrijkingsgroep van een dagdeel voor hoogbegaafde leerlingen.

De ABSA werkgroepen zijn in 2017 opnieuw verder gegaan met het uitvoeren van hun taken. Er zijn verschillende werkgroepen opgesteld waaronder Passend Onderwijs, Kwaliteit, HR, strategisch meerjarenbeleid. De groepen komen geregeld bij elkaar en denken met elkaar over verschillende vraagstukken. De werkgroepen bestaan uit directeuren, adjunct-directeuren, IB-ers, de HR medewerker en de directeur bestuurder.

2.4 Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg

Het idee van eigen collegiale audits op basis van zelfanalyses is in 2013 ontstaan. In Amsterdam werd toen het Kwaliteitsbureau PO opgericht, dat in 4 jaar tijd op alle Amsterdamse basisscholen een audit wilde uitvoeren. ABSA vond dit veel te grootschalig en heeft het initiatief genomen voor de opzet van eigen collegiale audits. In 2014 is er een kwaliteitskader opgesteld. Dit kader bestaat uit een pakket indicatoren waaraan een goede ABSA school moet voldoen. In 2015 heeft de eerste audit plaatsgevonden op de Piet Hein. Voorafgaand aan deze audit hebben 8 mensen een training gehad ter voorbereiding op de audit. Tijdens deze training is er onder andere aandacht besteed aan het voeren van feedback gesprekken. Na het afronden van de audit was er in het najaar een studiedag voor directies, IB en de kwaliteitsmedewerker om het kwaliteitskader verder te ontwikkelen. De ervaringen van de eerste audit werden hierin meegenomen. Op De Zuiderzee heeft in mei 2016 een audit plaatsgevonden en in november op Het Podium. Deze aanpak zal na een evaluatie in het schooljaar 2017-2018 verder uitgerold worden.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

2.5 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen

ABSA oriënteert zich op een 7e school in Amsterdam. Recent is voor Bijlmer Centrum en Bijlmer Oost een stichtingsverzoek ingediend.

2.6 Governance ontwikkelingen (interne beheersing en toezicht)

Het bestuur van ABSA heeft in het kader van de wet op de scheiding van bestuur en toezicht gekozen voor het zogenaamde one-tier model, waarbij sinds 1 augustus 2011 het bestuur bestaat uit een uitvoerend en toezichthoudend deel. Het uitvoerend deel wordt het dagelijks bestuur genoemd en bestaat uit een onbezoldigd lid met o.a. de portefeuille huisvestiging, en een bezoldigd lid, de directeur/bestuurder, die de overige portefeuilles beheert en de dagelijkse leiding van de organisatie heeft. Het toezichthoudend deel bestaat uit 5 leden. Het bestuur baseert zich in haar handelen op de code 'Goed Bestuur' van de PO Raad.
Deze code is nageleefd.
De directeur bestuurder van ABSA is met ingang van 1 juni 2017 vervroegd met pensioen gegaan. De procedure voor zijn opvolging is in het 4de kwartaal van 2016 van start gegaan met het opstellen van een profielschets en het samenstellen van een benoemingsadviescommissie uit alle geledingen. Een advertentie heeft vervolgens geresulteerd in gesprekken met 4 kandidaten door de BAC. De procedure is afgerond in het voorjaar van 2017 en per 1 juni 2017 is de nieuwe directeur bestuurder in dienst getreden.

2.7 Zaken met een behoorlijke politieke of maatschappelijke impact

Sinds 2015 heeft het gemeentebestuur van Amsterdam het beleid ten aanzien van subsidies aangepakt. Dit om ervoor te zorgen dat er één gemeentelijk bestuur is en er geen scheiding meer is tussen de stadsdelen en de centrale stad. Er is in 2015 een verordening lokaal onderwijsbeleid van de gemeente Amsterdam (VLOA) opgesteld. Dit houdt in dat er nu sprake is van een stedelijk beleid wat voor alle scholen hetzelfde is. De gemeente heeft een breed pakket aan subsidies vastgesteld dat door schoolbesturen voor hun scholen kan worden aangevraagd. Alle ABSA scholen hebben subsidies aangevraagd en deze zijn toegekend. Het gaat om subsidies voor conciërges, vakleerkrachten gymnastiek, VVE, hoogbegaafden voorzieningen, lerarenbeurzen en scholenbeurzen waar ABSA ook in 2017 weer dankbaar gebruik van heeft gemaakt.
Meer specifiek zijn er scholenbeurzen aangevraagd voor de uitvoering en deskundige begeleiding van de zelfevaluaties en audits en voor de tweede fase verbeteringsplan basisschool Het Gein.

2.8 Passend onderwijs

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Bestuurlijke samenwerking binnen passend onderwijs: Lokaal PO
Bestuursverslag 2017 Passend Onderwijs

2.8.1. Inleiding

Vanaf 1 augustus 2014 is de wetgeving over Passend Onderwijs in heel Nederland van krachten en is in Amsterdam het Samenwerkingsverband (SWV) Amsterdam-Diemen opgericht.
Het SWV heeft in 2016 het 2e ondersteuningsplan 2016-2020 vastgesteld. Hierin is de visie en missie vastgelegd en zijn de doelstellingen en de uitgangspunten nader uitgewerkt (zie verder: Ondersteuningsplan SWV Amsterdam-Diemen 2016-2020). De besturen van het SWV hebben gekozen voor het schoolmodel. De verantwoordelijkheid en de middelen voor de basis- en extra ondersteuning zijn bij de schoolbesturen belegd. Dit betekent dat besturen in overleg met hun schoolteams en medezeggenschapsorganen, binnen de kaders die met het SWV zijn afgesproken, eigen keuzes kunnen maken op basis van de populatie en de ondersteuningsvragen. De besturen dragen de verantwoordelijkheid dat de middelen die het SWV beschikbaar stelt voor de scholen (voor basisondersteuning en extra ondersteuning) rechtmatige en doelmatig inzetten. Binnen het SWV bij de verantwoording van aanvragen voor arrangementen en toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) gebruik te maken van het Groeidocument.

2.8.2. Bestuurlijke samenwerking Passend Onderwijs: Lokaal PO

De vijf schoolbesturen AMOS, ASKO, ABSA, KBA nieuwwest en El Amal hebben sinds 1-8-2014 een steunpunt/adviesloket Lokaal PO ingericht, waarbij 70 basisscholen betrokken zijn.
Lokaal PO heeft in 2017 gewerkt met adviseurs en begeleiders Passend Onderwijs. De adviseurs, die al vanaf 1-8-2014 werkzaamheden verrichtten, richten zich op het fiatteren van aanvragen voor extra ondersteuning (arrangementen) vanuit het loket (±1,8 fte). De begeleiders bieden de scholen ondersteuning bij het vormgeven van passend onderwijs (±6.8 fte).
De adviseurs en de begeleiders zijn sinds 1-8-2016 formeel ondergebracht bij het ASKO-bestuur. Vanaf 1-8-2014 is er een projectleider Lokaal PO aangesteld, die de organisatie aanstuurt. Vanaf 1-8-2016 is een tijdelijke projectleider aangesteld. De besturen hebben een "kosten gemene rekening" opgesteld, waarin de kosten van Lokaal PO naar leerlingaantal is verdeeld over de vijf besturen.

Bestuurlijke opdracht Lokaal PO
De opdracht van de besturen aan Lokaal PO is de scholen te ondersteunen bij het vormgeven van passend onderwijs op de scholen en bij het ***snel, efficiënt en verantwoord*** inzetten van de middelen voor extra ondersteuning. De besturen hechten daarbij veel waarde aan de autonomie en verantwoordelijkheid van individuele scholen. Scholen worden zo in staat gesteld vanuit hun eigen kracht passend onderwijs vorm te geven en verder te ontwikkelen.
De adviseurs geven scholen feedback op aanvragen voor arrangementen en fiatteren de aanvraag. De begeleiders komen op de scholen om ondersteuning te bieden bij het vormgeven van passend onderwijs met name waar het gaat om leerlingen waarvoor (mogelijk) een arrangement moet worden aangevraagd. Dat betekent dat de scholen hen kunnen betrekken bij het voortraject van leerlingen die extra ondersteuning nodig zouden hebben en het vormgeven van het arrangement. In 2017 is vastgelegd welke taken de begeleider daarbij op school kan uitvoeren. Scholen bepalen zelf welke taken zij passend vinden bij hun situatie en maken daar

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

afspraken over.
De projectleider is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de bestuurlijke opdracht van Lokaal PO. Hij/zij legt verantwoording af aan de besturen door eens per 6-8 weken overleg te voeren en bespreekt jaarlijks de Monitor van aanvragen, waarin kwalitatieve en kwantitatieve gegevens zijn verzameld.
Tevens komen de besturen van Lokaal PO 5-6 keer per jaar bij elkaar om het gezamenlijk beleid te bespreken.

Op weg naar zelf fiatteren
Vanaf augustus 2017 werken steeds meer scholen binnen Lokaal PO vanuit de opvatting dat scholen zelf verantwoordelijkheid moeten dragen en uit moeten gaan van "eigen kracht". De zogenaamde "zelffiatteerscholen" gaan op zoek naar vormen waarbij zij ***snel, efficiënt en verantwoord*** arrangementen kunnen inzetten. Dat betekent dat zij geen fiat hoeven te vragen aan Lokaal PO, maar dit intern organiseren met een "critical friend". Zij krijgen de ruimte om de extra middelen zodanig in te zetten dat dit het beste aansluit bij wat de school nodig vindt. Deze zelffiatteerscholen kunnen wel gebruik blijven maken van de diensten van Lokaal PO (adviseur en begeleider).
Vanaf 1-9-2018 zijn er bij stichting ABSA 3 zelffiatteerscholen. De zelffiatteerscholen hebben de beschikking gekregen over het budget voor extra ondersteuning, dat door het schoolbestuur is vastgesteld. Het gaat dan om een bedrag van €189 per leerling (in 2017/2018). Zelffiatteerscholen hebben in 2017 daarvoor een begroting opgesteld.
Vanaf 1-9-2017 is op een aantal scholen de fiatteerrol belegd bij de begeleider passend onderwijs. We beschouwen deze werkwijze als een goede overgang naar het zelf fiatteren van scholen.

2.8.3. De allocatie van middelen binnen het bestuur

Passend onderwijs op de reguliere basisschool
Het schoolbestuur ontvangt van het SWV Amsterdam-Diemen een bedrag voor basisondersteuning én een bedrag voor extra ondersteuning.

- Het budget voor basisondersteuning

Dit bedrag wordt door het bestuur rechtstreeks toegekend aan de scholen. Van dit bedrag betalen scholen van ABSA intern begeleiders, en diverse specialisten die binnen de teams werkzaam zijn: remedial teachers, taal/lees- en rekenspecialisten, gedragsspecialisten en leraren voor de verrijkingsgroepen.

- Het budget voor extra ondersteuning

De middelen voor extra ondersteuning zijn ingezet voor het bekostigen de werkzaamheden van Lokaal PO én voor de uitvoering van arrangementen. De kosten voor Lokaal PO zijn gemiddeld €25-€30 per leerling. De rest van het budget hebben de scholen besteed aan de uitvoering van arrangementen.
Vanaf augustus 2017 heeft het bestuur per school een budget vastgesteld dat als richtlijn dient bij de besteding voor de middelen voor extra ondersteuningbehoeften. Er zijn bovenschools geen middelen gereserveerd voor specifieke doelen.

In 2017 zijn de budgetten voor extra ondersteuning vrijwel geheel ingezet door onze scholen. Scholen die niet uit kwamen met hun budget en een extra aanvraag ingediend en deze toegewezen gekregen. Als scholen budget overhouden, dan hebben zij de mogelijkheid budget over te hevelen naar het volgende jaar.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Lokaal PO maakt per schooljaar voor het bestuur een Monitor, waarin kwantitatieve en kwalitatieve gegevens worden verzameld. De Monitor is in 2017 met het schoolbestuur besproken en er zijn beleidsadviezen geformuleerd. Uit de Monitorgegeven 2016-2017 komt o.a. naar voren:

- 11% van de aanvragen betreft groepsarrangementen.
- Een derde van de individuele arrangementen zijn gericht op meisjes.
- Arrangementen hebben in 29% betrekking op (alleen) de cognitieve ontwikkeling en in 22.% op (alleen) de sociaal emotionele ontwikkeling.
- Per arrangement (groeps- en individueel) is gemiddeld € 3.800,- ingezet.
- Bij de uitvoering van arrangementen maken de scholen vaak gebruik van externe inhuur (ondersteuning door instanties en/of particuliere bureaus). Voor de scholen is 96 % besteed aan externe inhuur. Een aantal scholen heeft de uitvoering van arrangementen (soms deels) met medewerkers in een dienstverband geregeld.

Uit de gegevens van Lokaal PO blijkt dat in het jaar 2017 bij ABSA 33 arrangementen uitgevoerd zijn.

Als een school de grenzen van de ondersteuningsmogelijkheden bereikt en een verwijzing naar een SBO- of SO-school voor de leerling de beste oplossing lijkt, loopt de verwijzing door middel van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) die toegekend wordt door de onderwijsadviseur van het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen. Voor onze scholen was het aantal TLV's in 2017 drie leerlingen. Voor een aantal leerlingen is het in 2016 noodzakelijk geweest een versnelde SO-/SBO-plaatsing te realiseren (noodprocedure), omdat de veiligheid van de leerling en diens omgeving in het geding was.
Voor onze scholen hebben 0 noodprocedures gelopen in 2017. Vanaf 1-9-2017 is de noodprocedure afgeschaft.

Formele geschillen
Binnen ons bestuur hebben zich in 2017 geen formele geschillen voorgedaan inzake zorgplicht of de omvang / kwaliteit van de onderwijsondersteuning.

Ervaringen met passend onderwijs:
Vanaf het schooljaar 2016-2017 is op ABSA basisschool De Zevensprong gestart met een pilot. Vanuit de opvatting dat scholen zelf verantwoordelijkheid moeten dragen en uit moeten gaan van "eigen kracht", is gekozen om de school/scholen de gelegenheid te bieden zelf op zoek te gaan naar vormen waarbij zij ***snel, efficiënt en verantwoord*** arrangementen kunnen inzetten. Deze school/scholen hebben de beschikking gekregen over de financiële middelen voor extra ondersteuning en gaan op zoek naar een manier van organiseren, die het meest bij hun situatie past. Eind 2017-2018 evalueren we de pilot en gaan we na wat we hiervan kunnen leren voor mogelijke nieuwe pilotscholen.

2.9 Inrichting van de dialoog met interne en externe actoren (horizontale verantwoording)

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Ouders zijn de belangrijkste partners voor de scholen van de ABSA scholengroep. Een aanzienlijk deel van de ouders van onze leerlingen is HBO+ of wetenschappelijk opgeleid. De scholen nemen ouders uiterst serieus en werken nauw samen met hen. Samen met hun kind zijn de ouders de belangrijkste 'stakeholders' van onze scholen. Eind 2016 is wederom stichtingsbreed op alle scholen een tevredenheidspeiling uitgevoerd. Aan alle medewerkers, ouders en bovenbouwleerlingen is gevraagd om deel te nemen aan de peiling. Uit de oudertevredenheidspeiling blijkt dat ouders over het algemeen tevreden zijn en de meeste scholen bovengemiddeld scoren. Op 2 van onze scholen is sprake van dalende personeels- en oudertevredenheid t.o.v. de peiling in 2015. Omdat op beide scholen forse problemen hebben gespeeld was de uitkomst geen verrassing. De scholen hebben inmiddels acties ingezet om deze dalende trend om te buigen.

In de wet op de medezeggenschap is vastgesteld dat op alle scholen een medezeggenschapsraad (MR) is waarin ouders en leerkrachten vertegenwoordigd zijn. De directeur vertegenwoordigt het bevoegd gezag in het overleg met de MR. Daarnaast kent ABSA al sinds haar oprichting een zeer professionele gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Hierin zijn alle scholen vertegenwoordigd middels één leerkracht en één ouder. De directeur/bestuurder vertegenwoordigt het bevoegd gezag in het overleg.

De ouderbetrokkenheid bij de scholen is groot. Alle scholen hebben een ouderraad of oudervereniging die een rol heeft bij de organisatie en uitvoering van activiteiten. Daarnaast worden op de scholen veel hand- en spandiensten door ouders verricht. De middelen van de oudervereningingen en de inkomsten uit ouderactiviteiten worden beheerd door de oudervereningingen zelf. Deze private financiële middelen vallen hierdoor buiten de verantwoording van Stichting ABSA.

2.10 Afhandeling van klachten

In 2017 is er geen klacht ingediend bij de Stichting onderwijsgeschillen.

2.11 Huisvesting en toelatingsbeleid

Alle ABSA scholen, met uitzondering van De Piet Hein, hebben hun eigen schoolgebouw. De Piet Hein is gevestigd in het gebouw De Schijf, een verzamelgebouw -ooit bedoeld als kantoorgebouw- waar tevens de dependance van een andere school in gevestigd is en een bedrijf.
Het Podium heeft, naast het eigen schoolgebouw, nog een dependance waar enkele groepen in zijn gehuisvest. Deze dependance ligt op 300 meter van het eigen schoolgebouw.

In 2017 heeft ABSA deelgenomen aan het Amsterdams Stedelijk Toelatingsbeleid.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

3. Financieel beleid

Stichting ABSA streeft naar een gezonde financiële situatie, waarin de scholen financieel eigen beleidsruimte hebben en waar geld zo veel mogelijk op de scholen wordt besteed. Dit beleid wordt gerealiseerd door te kiezen voor een zeer klein bestuurskantoor en een grote mate van autonomie en verantwoordelijkheid voor de scholen.

Bij het financieel beleid nemen we de richtlijnen m.b.t. solvabiliteit en rentabiliteit van de PO Raad in acht. De realisatie wordt ieder jaar beoordeeld aan de hand van managementrapportages.

3.1 Analyse van de financiële situatie

3.1.1 Kengetallen

Weerstandsvermogen

Geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Definitie
Het vrije deel van het eigen vermogen minus (materiële) vaste activa uitgedrukt in een percentage van de jaarlijkse rijksbijdrage.

Geen eenduidige norm.

- In 2017 is het weerstandsvermogen minimaal gedaald van 5,41% naar 2,61%. De oorzaak is zowel een stijging van de rijksbijdragen, als een daling van het eigen vermogen. Het huidige weerstandsvermogen is voldoende om tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Solvabiliteit

Geeft aan in welke mate men in staat wordt geacht om op langere termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Definitie 1
Eigen vermogen (exclusief voorzieningen, inclusief egalisatierekening) gedeeld door het totale vermogen) x 100%.

Definitie 2
Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door totaal vermogen x 100%.

- De solvabiliteit exclusief voorzieningen is in 2017 gedaald van 48,1% naar 44,3%.
- De solvabiliteit inclusief voorzieningen is gedaald van 65,0% naar 64,4%. Dit kengetal moet volgens de Onderwijsinspectie minimaal 30% bedragen. Hieraan voldoet ABSA ruimschoots.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Liquiditeit (current ratio)

Geeft aan in welke mate men in staat wordt geacht om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen. Een liquiditeitsratio van 1 wordt als voldoende aangemerkt.

Definitie
Vlottende activa gedeeld door kortlopende schulden.

- De liquiditeit is in 2017 gedaald van 2,0 naar 1,9. Met dit liquiditeitsratio van zit ABSA ruim boven het streefgetal van 1,0.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt hiermee de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandvermogen.

Definitie
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering gedeeld door totale baten uit gewone bedrijfsvoering.

- ABSA heeft in 2017 een negatief resultaat geboekt, de rentabiliteit bedraagt -2,8% (0,3% in 2016).

Huisvestingsratio

De kapitalisatiefactor is de verhouding van de lasten voor huisvesting tot de totale lasten. Een hoge waarde duidt erop dat de huisvesting een onevenredig zwaar beslag legt op de middelen.

Berekening: Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen / totale lasten x 100%

- De huisvestingsratio is licht gedaald van 6,8% naar 6,7%.

3.2 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen

Het resultaat in 2017 was € 366.926 negatief. Dit is ruim €400.000 negatiever dan begroot. De belangrijkste verschillen tussen begroting en realisatie zijn opgenomen onder 3.4.1.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

3.3 Vergelijking met de balansposten van het vorige jaar

Hieronder is de balans weergegeven per eind 2017 en eind 2016.

	Balans op 31/12/2017	Balans op 31/12/2016
Activa		
Materiële vaste activa	1.572.031	1.616.136
Financiële vaste activa	0	0
Vlottende activa		
Vorderingen	803.633	930.836
Liquide middelen	1.888.637	2.147.899
Totaal activa	**4.264.301**	**4.694.871**
Passiva		
Eigen vermogen	1.889.868	2.256.794
Voorzieningen	854.801	796.895
Langlopende schulden	85.084	104.241
Kortlopende schulden	1.434.548	1.536.940
Totaal passiva	**4.264.301**	**4.694.871**

- De materiële vaste activa zijn afgenomen, doordat de afschrijvingen (€ 300.000) hoger waren dan de investeringen (€ 257.000). Dit geldt met name voor ICT. In de investeringsbegroting 2018 zijn weer grote investeringen in ICT op de scholen voorzien.
- Vorderingen: de vorderingen zijn eind 2017 lager dan een jaar eerder. Het belangrijkste verschil is de vordering op het Vervangingsfonds (eind 2016 € 72.000). Gezien ABSA op 1 januari 2017 eigenrisicodrager voor vervangingen is geworden, heeft ABSA eind 2017 geen vordering op het Vervangingsfonds.
- De liquide middelen zijn in 2017 afgenomen, met name door het negatieve exploitatieresultaat.
- Eigen vermogen:
  - Het eigen vermogen is afgenomen door het negatieve exploitatieresultaat.
- De voorzieningen bestaan uit:
  - een voorziening voor duurzame inzetbaarheid (€ 1.755)
  - een voorziening voor wachtgelders (€ 33.756) die in 2017 voor het eerst is opgenomen
  - een voorziening voor personeelsjubilea (€ 129.924)
  - een voorziening groot onderhoud (€689.366).

  De voorzieningen zijn in 2017 toegenomen, met name doordat er een nieuwe voorziening voor wachtgelders is opgenomen.
- De kortlopende schulden zijn lager dan een jaar geleden, met als belangrijkste oorzaak een lager saldo aan openstaande crediteuren.
  In december 2016 heeft het ABP een restitutie van pensioenpremies uitbetaald aan Stichting ABSA (€114.940). Deze is in 2016 als kortlopende schuld opgenomen. Inmiddels is duidelijk dat dit bedrag moet worden terugbetaald, ook in 2017 is dit bedrag in de kortlopende schulden opgenomen.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

3.4 Analyse van het in de begroting opgenomen beleid

3.4.1 Analyse financieel resultaat

Hieronder is de staat van baten en lasten 2017 weergegeven, de begroting 2017 en de realisatie 2016.

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Baten			
Rijksbijdragen OCW	12.160.702	11.702.316	11.806.185
Overige overheidsbijdragen	549.100	589.085	574.430
Overige baten	508.666	347.312	610.117
Totaal baten	**13.218.468**	**12.638.713**	**12.990.732**
Lasten			
Personeelslasten	10.983.855	10.163.460	10.430.128
Afschrijvingen	300.641	281.169	303.852
Huisvestingslasten	894.933	829.148	865.040
Overige lasten	1.402.700	1.326.431	1.335.326
Totaal lasten	**13.582.129**	**12.600.208**	**12.934.346**
Financiële baten en lasten	-3.266	7.570	4.084
Resultaat	**-366.926**	**46.075**	**60.471**

Rijkbijdragen
De rijksbijdragen zijn hoger dan begroot, door verhoging van de GPL in de personele lumpsum en door hogere bedragen van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs.

Overige overheidsbijdragen
De overige overheidsbijdragen zijn wat lager dan begroot, het betreft hier gemeentelijke subsidies.

Overige baten
De overige baten zijn hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een aantal incidentele baten, onder andere een extra bedrag dat is ontvangen van het samenwerkingsverband.

Personeelslasten
De loonkosten in 2017 zijn fors hoger dan 2016. Oorzaken zijn loonsverhogingen vanuit de cao, de verhoging van de pensioenpremies en een groot bedrag aan vervangingen wegens ziekte (€ 385.000). De sociale lasten zijn gedaald, met name doordat ABSA sinds 2017 eigenrisicodrager voor vervangingen is.

De overige personeelslasten zijn ook hoger dan 2016, door inhuur van derden en door de kosten voor uitkeringen van oud-medewerkers (wachtgelders die niet vergoed worden door het Participatiefonds).

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Afschrijvingen en huisvestingslasten
De afschrijvingen zijn vrijwel gelijk aan de begroting en aan de afschrijvingen in 2016. De huisvestingslasten zijn gestegen met € 30.000, met name door hogere lasten voor energie en schoonmaak.

Overige instellingslasten
De overige lasten zijn ruim €600.000 hoger dan in 2016. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn:

- Meer besteed aan culturele vorming op de scholen
- Hogere kosten voor schooltesten
- Hogere kopieerkosten
- Hogere kosten voor administratie, juridische kosten en accountantskosten

3.6 Treasuryverslag en verslag van het gevoerde treasurybeleid

Het bestuur van Stichting ABSA is verantwoordelijk voor het treasurymanagement. Het treasurybeleid is in een statuut vastgelegd. Het beleid is erop gericht om een zo hoog mogelijk rendement te combineren met een zo laag mogelijk risico.

In 2017 hebben, conform het daarop gerichte bestuursbesluit, geen beleggingen plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. De beschikbare vrije middelen staan op betaalrekeningen en spaarrekeningen bij de ING Bank.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

4 Continuïteitsparagraaf

Leerlingprognose
In deze meerjarenbegroting is gebruik gemaakt van onderstaande prognose leerlingaantallen. Deze prognose is gebaseerd op door de scholen aangeleverde prognoses.

Aantal leerlingen op 1 oktober	okt-17	okt-18	okt-19	okt-20	okt-21
De Zevensprong	396	406	405	419	406
Het Gein	388	390	400	400	400
Piet Hein	416	429	429	429	429
De Zuiderzee	299	259	233	241	270
Elzenhagen	393	401	416	430	430
Het Podium	512	471	457	438	402
Totaal	**2.348**	**2.325**	**2.343**	**2.337**	**2.363**

Formatie 2018-2022
Op basis van bovenstaande scenario's voor de ontwikkeling van de leerlingaantallen is ook de formatie doorgerekend. De formatie voor de komende schooljaren (zonder vervangers) ziet er als volgt uit:

Formatie	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
OP	126,7	122,3	121,3	122,3	122,3	122,3
OOP	16,9	15,2	15,2	15,2	15,2	15,2
Directie	10,0	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5
Totaal	**153,6**	**148**	**147**	**148**	**148**	**148**

In de formatie is rekening gehouden met vertrekkende medewerkers per 2018/2019 die niet worden vervangen (o.a. langdurig ziekte medewerkers). Daarnaast is een taakstelling op de OP-formatie opgenomen voor drie scholen van in totaal 3 fte vanaf het schooljaar 2018/2019. In het schooljaar erop (2019/2020) loopt de formatie met nog één fte terug. Vanaf 2020/2021 neemt de formatie OP weer met één fte toe.

In de jaarrekening is de personeelsbezetting 2017 opgenomen. Deze aantallen fte's zijn hoger, doordat hier ook de vervangers in zijn meegenomen.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Begroting 2018
Onderstaande tabel bevat de realisatie 2017 en de begroting 2018.

	Realisatie 2017	**Begroting 2018**
Rijksbijdragen	12.160.702	11.811.900
Overige overheidsbijdragen	549.100	588.617
Overige baten	508.666	315.649
Totaal baten	**13.218.468**	**12.716.166**
Personeelslasten	10.983.855	10.329.469
Afschrijvingen	300.641	307.402
Huisvestingslasten	894.933	829.558
Overige lasten	1.402.700	1.332.320
Totaal lasten	**13.582.129**	**12.798.750**
Saldo financiële baten en lasten	-3.266	-1.480
Resultaat	**-366.926**	**-84.063**

Toelichting begroting 2018
De begroting 2018 laat een negatief resultaat zien. De afgelopen jaren is Stichting ABSA telkens gegroeid. Sinds kort daalt het leerlingaantal van de stichting. De formatie zal moeten meedalen met het aantal leerlingen. Deze terugloop van de formatie (door natuurlijk verloop) vindt pas vanaf augustus 2018 plaats. Doelstelling is om in het schooljaar 2018/2019 de formatie weer in lijn te brengen met de inkomsten.

Rijksbijdragen
De rijksbijdragen dalen in 2018 ten opzichte van 2017, door een daling van het aantal leerlingen. De rijksbijdragen zijn berekend met de normbedragen die nu bekend zijn.

Overige overheidsbijdragen
De overige overheidsbijdragen bestaan met name uit gemeentelijke subsidies. Deze dalen in 2018 door een dalend aantal leerlingen.

Overige baten
De overige baten bestaan uit ouderbijdragen, overblijfbijdragen en de verhuur van (delen van) het gebouw. Door de daling van het aantal leerlingen dalen de ouderbijdragen en de baten voor reizen ook.

Personeelslasten
De personeelslasten zijn berekend uitgaande van de formatie zoals hierboven beschreven. Stichting ABSA is eigenrisicodrager voor ziektevervanging, in de begroting is rekening gehouden met een bedrag van €240.000 voor vervangingen. Scholen betalen de eerste twee weken vervanging zelf, hiervoor is in totaal €88.000 begroot in de schoolbegrotingen. Na twee weken ziekte wordt de vervanging

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

bovenschools betaald, hiervoor is het restant van het vervangingsbudget begroot in de bovenschoolse begroting (€152.000).
De overige personeelslasten (opleidingen, arbodienstverlening, extern ingehuurd personeel) blijven vrijwel gelijk in 2018.

Afschrijvingen
De afschrijvingen nemen toe in 2018, door investeringen in methodes en met name in ICT.

Huisvestingslasten en overige lasten
De huisvestingslasten en overige lasten blijven in 2018 nagenoeg gelijk aan 2017.

Financiële baten en lasten
De rentebaten waren voor 2017 begroot op €10.000. Door de lage rentestand is dit voor 2018 verlaagd naar €1.000. De bankkosten blijven naar verwachting gelijk aan 2017.

Meerjarenbegroting 2018-2022
Hieronder is de meerjarenbegroting 2018-2022 opgenomen. Deze is gebaseerd op:
- de baten zijn berekend op basis van de leerlingaantallen;
- de formatie zoals hierboven is doorgerekend;
- voor de vervanging van zieke medewerkers is jaarlijks €230.00 gereserveerd;
- leerling afhankelijke kosten dalen mee met de leerlingaantallen;
- er is geen rekening gehouden met inflatie, omdat de verwachting is dat prijsstijgingen in de bekostiging worden gecompenseerd.

Meerjaren-begroting	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Rijksbijdragen	11.811.900	11.695.607	11.733.455	11.822.404	11.915.415
Overige overheidsbijdragen	588.617	582.851	587.364	585.860	592.378
Overige baten	315.649	314.000	314.000	314.000	314.000
Totaal baten	**12.716.166**	**12.592.459**	**12.634.819**	**12.722.264**	**12.821.792**
Personeelslasten	10.329.469	10.196.146	10.185.313	10.288.229	10.288.229
Afschrijvingen	307.402	300.000	300.000	300.000	300.000
Huisvestingslasten	829.558	806.346	796.346	786.346	776.346
Overige lasten	1.332.320	1.310.223	1.315.566	1.313.785	1.321.502
Totaal lasten	**12.798.750**	**12.612.715**	**12.597.224**	**12.688.360**	**12.686.078**
Saldo financiële baten en lasten	-1.480	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Resultaat	**-84.063**	**-21.756**	**36.094**	**32.404**	**134.215**

De meerjarenbegroting laat zien dat het negatieve resultaat van 2018 terugloopt in 2019. Voor de jaren erna wordt een positief resultaat verwacht.

Investeringsbegroting

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Onderstaande tabel bevat de investeringsbegroting voor 2018.

Investeringen	**2018**
ICT	372.500
Meubilair	157.979
Lesmethodes	61.300
Overige inventaris	17.000
Totaal	**608.779**

Voor de volgende jaren is in de begroting uitgegaan van een gelijkblijvend bedrag voor afschrijvingen. Op basis hiervan en uitgaand van een gemiddelde afschrijvingsduur van 10 jaar bedraagt de investeringsruimte voor de komende jaren:

	2019	**2020**	**2021**	**2022**
Investeringsruimte	29.827	359.068	476.414	455.564

Meerjaren kasstroomoverzicht
Op basis van bovenstaande meerjarenbegroting, de meerjarenonderhoudsplanning en de hierboven genoemde aanname m.b.t. de investeringen, ontstaat onderstaand kasstroomoverzicht:

Kasstroomoverzicht (bedragen x €1.000)	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Saldo baten en lasten	-83	-20	38	34	136
Aanpassen voor:					
- Afschrijvingen	307	300	300	300	300
- Mutaties voorzieningen	-	-	-	-	-
Verandering in vlottende middelen					
- Vorderingen	-4	-	-	-	-
- Kortlopende schulden	-9	-	-	-	-
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	**212**	**280**	**338**	**334**	**436**
Ontvangen interest	2	2	2	2	2
Betaalde interest	4	4	4	4	4
Kasstroom uit operationele activiteiten	**-2**	**-2**	**-2**	**-2**	**-2**
Investeringen in materiële vaste activa	609	29	359	476	456
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	**-609**	**-29**	**-359**	**-476**	**-456**
Investeringssubsidie langlopend	-5	-5	-5	-5	-5
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	**-5**	**-5**	**-5**	**-5**	**-5**
Mutaties liquide middelen	**-403**	**244**	**-28**	**-149**	**-27**

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Meerjaren balans
Op basis van het bovenstaande is ook een meerjaren balans te maken, deze is hieronder opgenomen. Deze meerjarenbalans is in het najaar van 2017 opgesteld als onderdeel van de meerjarenbegroting. Uitgangspunt was de balans op dat moment, mutaties in de balans sinds het opstellen van de meerjarenbegroting zijn niet doorgerekend in deze balans.

Balans per einde jaar (bedragen x €1.000)	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Materiële vaste activa	1.881	1.610	1.669	1.845	2.001
Totaal vaste activa	**1.881**	**1.610**	**1.669**	**1.845**	**2.001**
Vorderingen	800	800	800	800	800
Liquide middelen	1.486	1.731	1.703	1.554	1.527
Totaal vlottende activa	**2.286**	**2.531**	**2.503**	**2.354**	**2.327**
Totaal activa	**4.167**	**4.140**	**4.171**	**4.199**	**4.328**
Eigen vermogen	2.012	1.991	2.027	2.059	2.193
Voorzieningen	855	855	855	855	855
Langlopende schulden	80	75	70	65	60
Kortlopende schulden	1.220	1.220	1.220	1.220	1.220
Totaal passiva	**4.167**	**4.140**	**4.171**	**4.199**	**4.328**

Kengetallen
Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de financiële kengetallen in de komende jaren:

	Norm	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Weerstandsvermogen (eigen vermogen/totale baten)	5%	17,0%	17,0%	17,3%	17,4%	18,4%
Solvabiliteit 2 (exclusief voorzieningen)	30%	68,8%	68,7%	69,1%	69,4%	70,4%
Liquiditeit (vlottende activa/kortlopende schulden)	0,75	1,9	2,1	2,1	1,9	1,9
Rentabiliteit (resultaat/totale baten)	0%	-0,7%	-0,2%	0,3%	0,3%	1,0%
Huisvestingsratio (huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen/totale lasten)	10%	6,6%	6,5%	6,4%	6,3%	6,2%
Personeelsratio (personeelslasten/totale lasten)	n.v.t.	80,7%	80,8%	80,8%	81,1%	81,1%

De kengetallen laten een stabiel financieel gezond beeld zien in de komende jaren. Het weerstandsvermogen, de solvabiliteit en de liquiditeit zijn allen ruim boven de signaleringsgrenzen die de Inspectie hanteert. ABSA besteedt bewust zo veel mogelijk van de middelen in onderwijs, maar moet voldoende buffers hebben om tegenvallers en risico's op te kunnen vangen. De komende jaren is het vermogen hiervoor toereikend.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Jaarbegroting en meerjarenbegroting
Binnen ABSA wordt jaarlijks een financiële jaarbegroting opgesteld. Sinds de begroting 2015 wordt deze gecombineerd met een meerjarenbegroting. Tijdens de begrotingsgesprekken komen de meerjaren investeringsplannen van de scholen nadrukkelijk ook aan de orde.

Financiële rapportages
Alle directieleden hebben voortdurend inzicht in de financiële resultaten via het portaal van het administratiekantoor. Daarnaast worden minimaal drie keer per jaar de financiën per school en bovenschools doorgesproken met de verantwoordelijke directieleden.

Formatie
Elk voorjaar vinden formatiegesprekken plaats. Op basis van de prognose leerlingaantallen en de verwachte baten wordt per school de formatie voor het komende schooljaar bepaald.

Uitputtingsrapportages
Alle directieleden ontvangen minimaal drie keer per jaar uitputtingsrapportages waarin de gerealiseerde loonkosten worden afgezet tegen de begrote formatie.

Wijzigingen
Er hebben geen majeure wijzigingen plaatsgevonden in de planning & control structuur.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Na de groei van de afgelopen jaren lijken de leerlingaantallen de komende jaren te stabiliseren. Hoewel niet verwacht, is het belangrijkste risico voor ABSA dat er desondanks krimp optreedt. Echter, zelfs in een pessimistisch scenario ziet het ernaar uit dat ABSA een eventuele krimp kan opvangen in de formatie zonder medewerkers in de RRDF te hoeven plaatsen.

Een ander risico dat directies en bestuur signaleren is het tekort aan leraren, waarbij een tekort aan invallers voor ziektevervanging zich al voor doet.

Naast de daling van leerlingen en het tekort aan leerkrachten zien directie en bestuur in de komende jaren geen risico's en onzekerheden die niet in de meerjarenbegroting zijn opgenomen of daarbinnen kunnen worden opgevangen.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Verslag toezichthoudend bestuur

Voor het jaarverslag van het kalenderjaar 2017 is het verplicht om als toezichthouders een apart verslag in te dienen naast het gebruikelijke verslag dat zij ieder jaar maakt ter verantwoording en rekenschap van de stakeholders van ABSA.

Toezichthouden in de praktijk van het onderwijs

Organisatiestructuur bestuur
De Stichting Algemeen Bijzondere scholengroep Amsterdam heeft de functie van bestuur en intern toezicht vastgelegd in het one- tiermodel. Binnen het bestuur van ABSA zijn de taken verdeeld tussen een bezoldigde en uitvoerende bestuurder, een niet bezoldigde uitvoerder en vijf toezichthouders. Het model dat ABSA hanteert voldoet hiermee aan de wetgeving. De uitvoerende bestuurders maken deel uit van het algemeen bestuur en dragen bestuurlijke verantwoordelijkheden en voeren tevens bestuurlijke taken uit. In het bestuur van ABSA zijn bestuursleden vertegenwoordigd uit verschillende disciplines: bouwwereld, bankwezen, financial consultancy, human resource management, openbaar ministerie en onderwijsonderzoek en advies. Het bestuur heeft het aftreedschema van de leden opgeschort tot nadere orde.

Bestuursleden toezichthoudende deel:
Mevrouw I. Harmsen
Mevrouw C. Schouten
Mevrouw J. Weening
De heer M. Eecen
De heer J. Coops

Rol toezichthoudend bestuur
In haar toezichthoudende taak heeft het bestuur kennisgenomen van het accountantsverslag 2016 en heeft zij de jaarrekening goedgekeurd. In 2017 heeft het bestuur ook de begroting 2018 en de meerjarenbegroting 2018-2022 vastgesteld.
De toezichthouders zijn zich bewust van hun rol en willen los van de uitvoerende bestuurder, zich laten informeren, adviseren, inspireren, uitdagen, zodat ze kunnen optreden als gesprekspartner van de directeur -bestuurder. Er zijn vaste topics zoals

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Passend Onderwijs, Relaties Amsterdam, Financiën, Onderwijskwaliteit, HRM verdeeld over de toezichthouders, met als doel dat iedere toezichthouder zich verdiept in het topic en de informatie verspreidt en deelt binnen de toezichthoudende vergadering.
De toezichthouders van ABSA zijn voortdurend in professionele distantie, zij moeten toezicht houden op het *onderwijs, mensen en de middelen*. Om de taak goed uit te voeren is het van belang om te weten wat er speelt teneinde advies, feedback of een oordeel te geven. In 2017 is het toezichthoudende deel door de directeur-bestuurder geïnformeerd over de scholen via 'De Verbinding', de vergaderingen en de bilaterale formele en informele momenten. De toezichthouders hebben vanuit hun expertise, maar ook vanuit hun verantwoordelijke rol hun informatie opgehaald en gedeeld in verschillende constellaties. Naar ieders wens en tevredenheid is de informatie open en transparant gedeeld.

Werkgeversfunctie

In het kalenderjaar 2017 is er na verschillende feestelijke activiteiten op de scholen afscheid genomen van de directeur-bestuurder, de heer R. Geul. Daarnaast is er aandacht voor het afscheid geweest in de verschillende gremia waar de ABSA-vertegenwoordiger participeert. Het bestuur kijkt met tevredenheid terug op de daaropvolgende benoeming van de nieuwe ervaren directeur-bestuurder. Per 1 juni 2017 is de heer G. Nelson benoemd als vertegenwoordiger van ABSA in de functie van directeur-bestuurder. Na 101 dagen hebben twee leden van het bestuur een voortgangsgesprek gevoerd met de heer Nelson. Na zijn bevindingen gedeeld te hebben is afgesproken dat de voortzetting van de gesprekkencyclus in 2018 verder zal plaatsvinden.

Schoolbezoeken

Het bestuur van ABSA heeft in 2017 minder schoolbezoeken afgelegd, wegens de extra taak om een zorgvuldige procedure te volgen in het vinden van een nieuwe directeur-bestuurder. De cyclus van bezoeken is aangepast en vanaf de benoeming van de nieuwe bestuurder wordt deze voortgezet met een nieuwe cyclus van bezoeken aan de kinderraden van ABSA in 2018.
Het doel van de jaarlijkse schoolbezoeken is om de toezichthouders te informeren over de scholen, hun ambities en de wijze waarop zij werken aan schoolontwikkeling in relatie tot de strategisch koers van ABSA. Naast de schoolbezoeken is het de

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

bedoeling dat de toezichthouders zich in de omgeving informeren over onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen binnen en buiten de school.
Met het oog op de kwaliteitscultuur binnen ABSA is in 2017 opnieuw stil gestaan bij de Pilot rond de zelfevaluatie en de audit die ABSA organiseert. Het toezichthoudende deel van het bestuur is tevreden over het toenemende kritische reflectie vermogen van de scholen en de mate waarin er via de dialoog gesproken wordt over de kwaliteitsindicatoren van ABSA, die zichtbaar, merkbaar en indien nodig meetbaar terug te vinden zijn in de schoolpraktijk. De investering in het opleiden en begeleiden van mensen om te leren auditeren draagt bij dat de kwaliteit gevonden wordt in de mensen en niet alleen in de ondersteunende systemen. Dit is passend bij de visie van het bestuur als het gaat om kwaliteit van binnenuit stimuleren. De leraar maakt het verschil.

Strategische beleidsvoering
Het bestuur heeft een stuurgroep onder leiding van de directeur-bestuurder R. Geul gevraagd om op basis van een analyse van het hier en nu, een omgevingsanalyse en een blik in de toekomst een strategische koers te ontwerpen. Voor het vertrek van de heer Geul is het ontwerp overgedragen aan het bestuur en is de stuurgroep van haar taak ontheven. Bij de aanstelling van de nieuwe directeur-bestuurder is vastgesteld dat met de feedback van het toezichthoudende deel van het bestuur een verfijning van de koerslijnen nodig was om te komen tot een definitieve koers. De nieuwe directeur-bestuurder heeft daaropvolgend samen met de directies van ABSA het strategische plan uitgewerkt en gepresenteerd. Het toezichthoudende bestuur is tevreden over het proces van de stuurgroep, de wijze waarop de dialoog en feedback uitgewisseld is met de directeur-bestuurder(s) en het resultaat dat een nieuw elan weergeeft voor de richting die ABSA wil volgen.

Toekomstperspectief
ABSA is in ontwikkeling. Na een periode van opbouwen van de organisatiestructuur en cultuur, het investeren in professioneel kapitaal, het werken aan gewenste resultaten en het beheren en uitgeven van de middelen, breekt er een volgende fase aan. ABSA is klaar om de ruimte te verkennen om haar verantwoordelijkheid te tonen voor de (toekomstige) kinderen in de stad. ABSA kan zich mede door het stevige fundament dat zij de afgelopen jaren heeft opgebouwd doorontwikkelen op basis van vertrouwen in zichzelf, de kinderen en hun ouders.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Hoewel er vol vertrouwen in de toekomst is, realiseert het toezichthoudende bestuur zich, dat met de komst van verschillende wetswijzigingen zoals de Wet op de medezeggenschap en de Wet op het Toezicht, dat de functie van de bestuurder, in de dynamische omgeving van Amsterdam een complexe aangelegenheid is. Als jonge organisatie, zal ABSA ook in het volgend kalenderjaar, zich richten op een aantal thema's die landelijk, maar ook stedelijk aan de orde zijn.
Op stedelijk niveau is het van belang dat er voldoende contact en samenwerking blijft tussen de besturen onderling via het breed bestuurlijk overleg (BBO). Als schoolbestuur is het van belang dat ABSA eigenwijs, autonoom en verbindend blijft opereren door zelf haar eigen keuzes te maken in lijn met de uitgezette strategische koers en dat zij samenwerking met partners en of andere besturen zoekt als de (toekomstige) kinderen van ABSA in Amsterdam ermee geholpen worden.

De invloed

Ten aanzien van de dossiers huisvesting, innovatie, scholenbeurs, lerarenbeurs, Passend Onderwijs en het enorme lerarentekort is er op dit moment veel beweging, maar ook zorg. Is ABSA in staat om de kwaliteit ook in 2018 hoog te houden, als

- Het beroep van de leraar zo negatief wordt neergezet in de publieke opinie;
- Leraren niet meer in Amsterdam willen werken, omdat de huizen onbetaalbaar zijn en de parkeerkosten geleidelijk worden opgevoerd;
- Het landelijk lerarentekort nog verder zal toenemen zodat de bezetting in de scholen niet meer te realiseren is;
- De overheid zich blijft vastbijten in het projecteren van de maatschappelijke thema's die het onderwijs ook moeten aansnijden in de klas;

Het bestuur van ABSA zal en kan invloed uitoefenen om mensen blijvend aan zich te binden en te boeien. ABSA zal in samenwerking met de morele eigenaren van ABSA en overige partners over de grenzen van de stad en het onderwijs kunnen kijken als het gaat om het aantrekken van hoogwaardig kwalitatief geschoolde leraren en professionals uit andere sectoren die een bijdrage kunnen leveren aan groei en ontwikkeling van kinderen. Dat wat ABSA aan haar ouders en kinderen belooft moet ook gerealiseerd worden.

Het heruitvinden

Een leraar met 30 kinderen is een uitvinding van een lange tijd geleden. De urgentie om een nieuwe uitvinding te creëren is onvermijdelijk als ABSA voor continue

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

kwaliteit en ontwikkeling staat. Dit geeft de organisatie bestaansrecht en zegt iets over de toegevoegde waarde aan de wereld. ABSA heeft wat te doen in Amsterdam, ze kan luisteren naar de behoeften in de stad. ABSA kan zichzelf sturen als organisatie, ze kan snel wenden (agile) en de creatieve, praktische en de analytische denkkrachten in de organisatie aanboren. Vanuit deze organisatie kan professioneel kapitaal zich ontwikkelen en mensen zichzelf opnieuw uitvinden.

Kapitaal

Op initiatief van de vorige wethouder zijn er innovatieve onderwijsconcepten 'geselecteerd', die een plek mogen krijgen binnen het bestaande onderwijsaanbod in de stad. In sommige delen van de stad (Noord) is de scholendichtheid groot en met de toenemende vergrijzing in wijken, en een lichte krimp hier en daar, zullen niet alle denominaties in elke wijk/buurt meer vertegenwoordigd kunnen zijn. Dergelijke ontwikkelingen vragen om verstandig omgaan met materieel kapitaal, zoals huisvesting, maar ook met menselijk kapitaal. Ook in de fasen van doorontwikkelen en heruitvinden is het van belang het kapitaal dat we opgebouwd hebben goed te benutten in dienste van de kinderen en hun ontwikkeling.

Passende uitdaging

Passend onderwijs passend maken is een grote uitdaging voor besturen, schoolleiders en hun teams. Steeds vaker wordt duidelijk in de media, dat de Wet op Passend onderwijs nog niet de gewenste ontwikkeling teweeg brengt. Er is een verschuiving van leerlingproblematiek gaande in het primair onderwijs en binnen alle clusters. De geldstromen die beheerd worden door de verenigde besturen zijn onduidelijk en niet altijd navolgbaar voor alle belanghebbenden. Leerlingen moeten met hun dossiers langs meer loketten (toenemende bureaucratie) en ondersteuning in de klas is nog niet altijd optimaal. Deze beschrijving geeft een beeld van landelijke ontwikkelingen. Binnen ABSA is een goed en stevig netwerk van intern begeleiders opgebouwd. Actualiteit en kennis wordt gedeeld. Externe expertise wordt geregeld ingevlogen. Toch is het onontkoombaar dat het bouwen aan alle systemen, te veel aandacht vraagt en dat het niet altijd dekkend is met het hier en nu en de wezenlijke bedoeling van Passend Onderwijs, dat is onderwijs dat past bij het kind. Als bestuur van een stichting waar 'hoogwaardig onderwijs' wordt geboden is het vooral belangrijk dat de toezichthouders kritisch en autonoom blijven in hun denken en dat de bedoeling van het onderwijs niet vervaagt. Als bestuur dienen wij onze

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

verantwoordelijkheid te nemen in het bestuurlijke veld om te zorgen dat leraren hun werk kunnen doen zodat kinderen naar school kunnen en afgestemd op hun onderwijsbehoeften zich kunnen ontwikkelen en groeien.

Toezicht in de toekomst

Het bestuur zal zich in 2018 blijven informeren en haar bevindingen spiegelen met verschillende morele eigenaren van ABSA en deze toetsen in de praktijk. Het bestuur gelooft in de onderzoekende houding die nodig is om toezicht te houden. De dialoog is hierbij een middel die zij aan de bestuurstafel toepast en tijdens de schoolbezoeken met de teams zal blijven tonen. Het bestuur gaat er vanuit dat onderzoekende teams vanuit hun kwaliteitsbewustzijn en hun professionele houding het verschil willen en kunnen maken voor alle kinderen die de ABSA scholen bezoeken.

Irene Harmsen
Voorzitter Algemene Bijzondere Scholengroep Amsterdam (ABSA),
juni 2018

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

KENGETALLEN

	2017	2016
Liquiditeit *(Vlottende activa / kortlopende schulden)*	1,88	2,00
Solvabiliteit 1 *(Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%)*	44,32	48,07
Solvabiliteit 2 *(Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%)*	64,36	65,04
Rentabiliteit *(Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%)*	-2,78	0,34
Weerstandsvermogen excl. MVA *(Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%)*	2,61	5,41
Weerstandsvermogen incl. MVA *(Eigen vermogen / totale baten * 100%)*	14,30	17,39
Huisvestingsratio *((Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten * 100 %)*	6,70	6,79
Personele lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	80,84	80,62
Personele lasten / totale lasten (in %)	80,87	80,64
Materiële lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	19,16	19,38
Materiële lasten / totale lasten (in %)	19,13	19,36

Liquiditeit
Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit
De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit
In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.
Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio
Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestinglasten t.o.v. de totale lasten.

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Op basis van de brief van 1 december 2017 van de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media zijn de bedragen die het Samenwerkingsverband als gelden passend onderwijs heeft doorbetaald aan de aangesloten schoolbesturen als volgt verwerkt:
-gelden die OCW namens de Samenwerkingsverbanden aan de scholen overmaakt zijn verantwoord onder categorie 3.1.1 Ontvangen Rijksbijdragen;
-de overige generieke overdrachten (bedrag per leerling) en speciale overdrachten (arrangementen) worden onder categorie 3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden verwerkt.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa.
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Als ondergrens voor de te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar wordt € 450,00 aangehouden.
De genoemde termijnen gelden vanaf 01-01-2016. Voor activa aangeschaft voor die datum kunnen andere termijnen gelden.

De activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:
Gebouwen en terreinen: Bestuur geeft afschrijvingstermijn aan.
Technische zaken: diverse afschrijvingstermijnen op basis van geschatte levensduur.
Meubilair: algemeen 20 jaar, inrichting speellokaal 30 jaar.
ICT: computers, servers en printers 5 jaar; netwerkbekabeling 20 jaar; digitale schoolborden 10 jaar.
Onderwijsleerpakket: methoden, apparatuur 9 jaar.
Inventaris: 8 jaar
Overig: 10 jaar

Vorderingen.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.
De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.
Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.
De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen.
De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.
Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen.
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door (semi-) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

Voorzieningen
De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in minderling zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

Voorziening jubilea:
Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 1 %. Voor instellingen met een aantal FTE van 50 of meer wordt gerekend met € 750 per FTE. Gelet op de omvang van de organisatie (meer dan 50 FTE) wordt de voorziening bepaald op € 750 per FTE.

Voorziening Duurzame Inzetbaarheid:
Op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs moet voor de gespaarde uren op basis van het ouderenverlof (werknemers van 57 jaar en ouder) een voorziening worden aangelegd. Deze voorziening is gebaseerd op een vooraf ingediend plan hoe deze uren de komende vijf jaren worden ingezet.
De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen), vermenigvuldigd met de loonkosten per uur. Alleen de bijdrage van de werkgever is in de voorziening berekend.
Er is gerekend met een opnamekans van 80% en een rekenrente van 1% (gebaseerd op het model

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

zoals beschikbaar is gesteld door de PO Raad).

Voorziening eigen wachtgelders:
Indien een werknemer ontslagen wordt en de instroomtoets van het Participatiefonds niet positief wordt afgerond of er een negatieve beschikking wordt afgegeven, verhaalt het Participatiefonds de uitkeringen op het bevoegd gezag. Voor alle ex-werknemers waarvoor de instroomtoets niet met positieve beschikking is afgerond wordt voor de nog komende periode een voorziening gevormd.

Voor alle ex-medewerkers waarvan op 31 december 2017 zeker is dat voor hen de instroomtoets niet tot een positieve beschikking heeft geleid, of van wie het bevoegd gezag aangeeft geen positieve beschikking te verwachten wordt een voorziening gevormd. Deze is berekend als het aantal maanden dat het bevoegd gezag verwacht dat de uitkering zal duren vermenigvuldigd met het maandelijks bedrag dat verhaald wordt op de instelling, gebaseerd op informatie van het UWV.

Voorziening groot onderhoud:
De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch groot onderhoud voor de komende 20 jaar op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht.

Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen.
Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.
De tot op heden ontvangen investeringssubsidies die dienen ter dekking van afschrijvingslasten van materiële vaste activa in de volgende jaren zijn ook opgenomen onder de langlopende schulden. In de jaarrekening 2016 waren deze nog verantwoord onder de kortlopende schulden.

Kasstroomoverzicht
In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.
De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

RESULTAATBEPALING

Algemeen
De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

(Rijks)bijdragen
Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clausule) worden in de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen.

Fynto Audit B.V.
Gewaarmerkt als stuk waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is erlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies
Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten
Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen
Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen
De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2017 is 104,4%
Per ultimo 2016 was deze 96,6%

Afschrijvingen
Materiële Vaste Activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huisvestingslasten
Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten
De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten
Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico
De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.
De instelling loopt geen prijsrisico's.
De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico
De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico
Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden
Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

B2 BALANS PER 31 december 2017
(na verwerking resultaatbestemming)

		31 december 2017		31 december 2016	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1				
Gebouwen en terreinen		175.208		188.537	
Meubilair		633.958		601.382	
ICT		376.532		436.508	
OLP en apparatuur		312.849		311.938	
Inventaris		63.299		62.170	
Overige vaste materiële activa		10.184		15.601	
			1.572.031		1.616.136
Vlottende activa					
Vorderingen	2				
Debiteuren		0		42.982	
Ministerie van OCW		591.272		591.062	
Overlopende activa		89.694		64.210	
Overige vorderingen		122.666		232.582	
			803.633		930.836
Liquide middelen	3		1.888.637		2.147.899
			4.264.301		4.694.871

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

B2 BALANS PER 31 december 2017
(na verwerking resultaatbestemming)

		31 december 2017		31 december 2016	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Eigen vermogen	4				
Algemene reserve		1.535.025		1.874.871	
Bestemmingsreserves		354.843		381.923	
			1.889.868		2.256.794
Voorzieningen	5				
Personeelsvoorzieningen		165.435		130.500	
Overige voorzieningen		689.366		666.395	
			854.801		796.895
Langlopende schulden	6				
Overige langlopende schulden		85.084		104.241	
			85.084		104.241
Kortlopende schulden	7				
Crediteuren		175.481		289.716	
Ministerie van OCW		0		16.026	
Belasting en premie sociale verzekeringen		418.425		497.422	
Schulden terzake van pensioenen		225.817		212.652	
Overige kortlopende schulden		152.521		43.340	
Overlopende passiva		462.305		477.784	
			1.434.548		1.536.940
			4.264.301		4.694.871

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

28 JUN 2018

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Baten			
(Rijks)bijdragen	12.160.702	11.702.316	11.844.908
Overige overheidsbijdragen en subsidies	549.100	589.085	556.418
Overige baten	508.666	289.312	572.190
	13.218.468	12.580.713	12.973.516
Lasten			
Personele lasten	10.983.855	10.163.460	10.428.724
Afschrijvingen	300.641	281.169	303.852
Huisvestingslasten	894.933	829.148	865.040
Overige instellingslasten	1.402.700	1.268.431	1.335.326
	13.582.129	12.542.208	12.932.942
Saldo baten en lasten	-363.661	38.505	40.574
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	1.495	10.000	7.217
Financiële lasten	4.761	2.430	3.133
Financiële baten en lasten	-3.266	7.570	4.084
Resultaat	-366.926	46.075	44.658

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2017

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

Kasstroomoverzicht

	2017		2016	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-363.661		40.574
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	300.641		303.852	
- Mutaties voorzieningen	57.906		143.153	
		358.548		447.005
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	127.203		-191.810	
- Kortlopende schulden	-102.392		255.571	
		24.811		63.761
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		19.698		551.340
- Ontvangen interest	1.495		7.217	
- Betaalde interest	-4.761		-3.133	
		-3.266		4.084
Kasstroom uit operationele activiteiten		16.432		555.424
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	-256.536		-373.370	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0		3.388	
Mutaties financieel vaste activa	0		34.950	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-256.536		-335.032
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Inv. subsidie langlopend	-19.158		-13.548	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-19.158		-13.548
Mutatie liquide middelen		-259.262		206.844
Beginstand liquide middelen	2.147.899		1.941.055	
Mutatie liquide middelen	-259.262		206.844	
Eindstand liquide middelen		1.888.637		2.147.899

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS
(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
1 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	175.208	188.537
Meubilair	633.958	601.382
ICT	376.532	436.508
OLP en apparatuur	312.849	311.938
Inventaris	63.299	62.170
Overige vaste materiële activa	10.184	15.601
	1.572.031	1.616.136

	Gebouw	Inventaris	Overige mat. vaste activa	Meubilair	ICT	OLP	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde 31 december 2016							
Aanschaffingswaarde	396.506	99.250	544.101	1.126.996	1.076.884	705.226	3.948.962
Cumulatieve afschrijvingen	-207.969	-37.080	-528.500	-525.614	-640.376	-393.288	-2.332.827
Boekwaarde 31 december 2016	188.537	62.170	15.601	601.382	436.508	311.938	1.616.136
Mutaties							
Investeringen	1.525	13.141	0	87.219	86.892	67.760	256.536
Afschrijvingen	-14.854	-12.012	-5.417	-54.642	-146.867	-66.849	-300.641
Mutaties boekwaarde	-13.329	1.129	-5.417	32.577	-59.976	911	-44.105
Boekwaarde 31 december 2017							
Aanschaffingswaarde	398.030	112.392	544.101	1.214.215	1.163.775	772.986	4.205.499
Cumulatieve afschrijvingen	-222.822	-49.092	-533.917	-580.256	-787.243	-460.137	-2.633.468
Boekwaarde 31 december 2017	175.208	63.299	10.184	633.958	376.532	312.849	1.572.031

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Afschrijvingspercentages

	van	t/m
Gebouwen en terreinen	5,00 %	10,00 %
Meubilair	5,00 %	20,00 %
ICT	5,00 %	33,33 %
OLP en apparatuur	5,00 %	20,00 %

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

28 JUN 2018

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
2 Vorderingen		
Debiteuren	0	42.982
Ministerie van OCW	591.272	591.062
Overige vorderingen	122.666	232.582
Overlopende activa	89.694	64.210
	803.633	930.836
Ministerie van OCW		
Bekostiging OCW	591.272	591.062
	591.272	591.062
Overige vorderingen		
Gemeente inz VLOA	60	0
Gemeente: overig	51.811	130.143
Vervangingsfonds inzake salariskosten	3.508	71.683
Overige vorderingen	67.287	30.755
	122.666	232.582
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	89.694	64.210
	89.694	64.210

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
3 Liquide middelen		
Kasmiddelen	1.839	1.686
Banktegoeden	1.886.798	2.146.214
	1.888.637	2.147.899
Kasmiddelen		
Kas	1.839	1.686
	1.839	1.686
Banktegoeden		
Betaalrekening bestuur	304.231	575.850
Betaalrekening school	366.359	359.014
Spaarrekening	1.216.208	1.211.351
	1.886.798	2.146.214

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

PASSIVA

4 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1-2017	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2017
Algemene reserve	1.874.871	-339.846	0	1.535.025
Bestemmingsreserves publiek (A)				
Reserve vereniging of stichtingskapitaal	25.360	0	0	25.360
Bestemmingsreserve eerste waardering	27.080	-27.080	0	0
Reserve scholen	248.500	0	0	248.500
Bestemmingsreserve projecten	80.983	0	0	80.983
	381.923	-27.080	0	354.843
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	381.923	-27.080	0	354.843
Eigen vermogen	2.256.794	-366.926	0	1.889.868

	Saldo 1-1-2017	Dotaties	Onttrek-kingen	Vrijval	Saldo 31-12-2017
5 Voorzieningen					
Personeel:					
Duurzame inzetbaarheid	0	1.755	0	0	1.755
Wachtgelders	0	33.756	0	0	33.756
Jubilea	130.500	7.236	-7.812	0	129.924
	130.500	42.747	-7.812	0	165.435
Overig:					
Onderhoud	666.395	183.146	-160.175	0	689.366
	666.395	183.146	-160.175	0	689.366
Voorzieningen	796.895	225.893	-167.987	0	854.801

De verplichtingen voor wachtgelders heeft een overwegend kortlopend karakter.De overige voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.

Loopttijd voorzieningen:

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Wachtgelders	4.661	29.094	1.755
Jubilea	32.481	38.977	58.466
Onderhoud	262.386	426.980	-
	299.528	495.051	60.221

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€

6 Langlopende schulden

Overige langlopende schulden	85.084	104.241
	85.084	104.241

	Boekwaarde 01-01-2017	Ontvangen subsidies	Vrijval 2017	kortlopend 2017	Boekwaarde 31-12-2017	Looptijd 2-5 jaar	Looptijd > 6 jaar
	€	€	€	€	€	€	€
Inv. Subsidie	104.241	0	-9.579	-9.579	85.084	44.728	40.356
	104.241	0	-9.579	-9.579	85.084	44.728	40.356

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
7 Kortlopende schulden		
Crediteuren	175.481	289.716
Ministerie van OCW	0	16.026
Belasting en premie sociale verzekeringen	418.425	497.422
Schulden terzake van pensioenen	225.817	212.652
Overige kortlopende schulden	152.521	43.340
Overlopende passiva	462.305	477.784
	1.434.548	1.536.940
Ministerie van OCW		
OCW geoormerkt	0	16.026
	0	16.026
Belasting en premie sociale verzekeringen		
Loonheffing	264.960	261.965
Premies sociale verzekeringen	128.163	119.861
Premie vervangingsfonds / participatiefonds	25.301	115.596
	418.425	497.422
Overige kortlopende schulden		
Overige kortlopende schulden	152.521	43.340
	152.521	43.340
Overlopende passiva		
Schulden Wachtgelders	60.419	0
Nog te betalen vakantiegeld	341.262	338.283
Vooruitontvangen investeringssubsidies gemeente	18.342	20.240
Gemeente Lerarenbeurs	10.225	54.678
Gemeente inzake lift	32.057	0
Vooruitontvangen bedragen	0	64.583
	462.305	477.784

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

C2 Statutaire Regeling Omtrent Bestemming Resultaat

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2017 ad € -366.926 als volgt over de reserves.

			2017
			€
Resultaat algemene reserve			-339.846
Resultaat bestemmingsreserve nulmeting	-27.080		
Resultaat bestemmingsreserve publiek (A)		-27.080	
Resultaat bestemmingsreserve (A+B)			-27.080
Resultaat Eigen vermogen			**-366.926**

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

(Vrije tekst)

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule
(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
					geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	*(aankruisen wat van toepassing is)*	
Lerarenbeurs	776778-1	sep-16	10.051	10.051	[X]	[ ]
	totaal		10.051	10.051		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule
(Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale lasten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR	EUR
			0	0	0	0
	totaal		0	0	0	0

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Saldo 01-01 2017	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten 31-12-2017	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	E
			0	0	0	0		
			0	0	0	0		
	totaal		0	0	0	0	0	

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

28 JUN 2018

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017

Baten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
(Rijks)bijdragen			
Vergoeding Personeel	7.920.798	7.623.695	7.819.107
Vergoeding Materiele Instandhouding	1.649.644	1.635.239	1.694.664
Vergoeding PAB	1.253.728	1.221.711	1.239.693
Niet-geoormerkte subsidies	0	22.975	0
Vergoeding impuls achterstandswijk	151.217	146.020	146.159
Overige subsidies Ministerie van OCW	371.585	330.047	257.537
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	813.731	722.629	687.749
	12.160.702	11.702.316	11.844.908
Overige overheidsbijdragen en subsidies			
Gemeente: vergoeding VVE	23.017	29.400	46.505
Gemeente: vergoeding vakond. beweging	146.637	173.921	221.514
Gemeente: vergoeding vakonderwijs cultuur	23.915	29.395	28.728
Gemeente: vergoeding loonkst. sub. OOP	55.240	84.498	32.174
Gemeente: vergoeding ouderbetrokkenheid	16.613	0	8.771
Gemeente: subsidie hoogbegaafdheid	41.363	28.800	25.812
Gemeente: vergoeding brede school	15.547	33.000	23.251
Gemeente: bev. div. burgersch, ged.gesch	24.891	42.549	46.305
Gemeente: subsidie DWI	15.906	22.000	19.502
Gemeente: subsidie Taalinterventie	25.000	0	0
Gemeente: subsidie Collegiale audit	37.950	37.500	0
Gemeente: vergoeding conciërge	0	0	46.487
Gemeente: vergoeding aanv. reiskosten	7.797	0	0
Gemeente: vergoeding lerarenbeurs	67.023	0	43.823
Gemeente: overige vergoedingen	38.622	74.005	13.548
Gemeente: vrijval investeringssubsidies	9.579	34.017	0
	549.100	589.085	556.418
Overige baten			
Verhuur onroerende zaken	66.436	65.240	75.668
Baten schoolfonds	176.638	74.000	115.826
Ouderbijdragen	84.436	65.000	89.270
Vergoeding salaris detachering	114.823	85.072	146.138
Overige baten	66.332	0	145.288
	508.666	289.312	572.190

Lasten

Personele lasten			
Lonen en salarissen	7.953.031	9.743.614	7.794.295
Sociale lasten	1.422.048	0	1.756.436
Pensioenlasten	1.074.288	0	857.602
Overige personele lasten	747.188	481.109	555.193
Uitkeringen (-/-)	-212.700	-61.263	-534.802
	10.983.855	10.163.460	10.428.724

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	1.009.397	954.744	963.610
Salariskosten OP	7.680.805	7.113.892	7.793.547
Salariskosten OOP	811.322	388.530	766.879
Salariskosten Taalinterventie	26.824	0	0
Salariskosten vervanging ERD	151.589	0	0
Salariskosten t.l.v. vervangingsfonds	663	0	284.421
Salariskosten zw gerelateerde vervanging	157.149	4.863	96.512
Salariskosten vervanging eigen rekening	233.291	298.595	94.920
Salariskosten vervanging Seniorenregeling	133.375	202.828	0
Salariskosten verv. pers.e/r Schorsing	0	0	3.199
Salariskosten VLOA Cultuur	23.867	51.481	39.786
Salariskosten VLOA	6.512	285.733	0
Salariskosten gemeente ID	64.682	61.419	65.111
Salariskosten ivm hoogbegaafden	42.104	40.332	42.601
Salkst. ivm medezeggenschapsraad	2.777	2.635	2.737
Salariskosten overige	2.472	0	0
Salariskosten verlof	52.836	78.370	63.198
Salariskosten gemeente	0	216.695	0
Vrijval VU soc. lasten	0	0	-54.739
Correctie sociale lasten	-1.422.048	0	-1.756.436
Correctie pensioenen	-1.074.288	0	-857.602
Studieverlof	8.536	15.076	14.802
Salariskosten seniorenregeling	0	0	182.563
Salariskosten t.l.v. projecten	0	0	27.495
Werkkosten PSA	15.032	0	14.482
Salariskosten passend onderwijs	24.977	28.421	7.208
Mutatie VU/EJU	1.157	0	0
	7.953.031	9.743.614	7.794.295
Sociale lasten			
Sociale lasten	1.422.048	0	1.756.436
	1.422.048	0	1.756.436
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	1.074.288	0	857.602
	1.074.288	0	857.602
Overige personele lasten			
Nascholing	182.225	130.800	220.177
Kosten schoolbegeleiding	39.892	134.200	69.383
Kosten Arbo	74.539	56.600	76.418
Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid	1.755	0	0
Dotatie voorziening wachtgelders	33.756	0	0
Dotatie voorziening jubilea	7.236	0	0
Vrijval voorziening jubilea	0	0	-7.120
Inhuur derden	102.141	0	21.859
Wachtgelders niet vergoed door PF	60.419	0	0
Loonkosten VLOA	0	44.884	15.375
Teambuilding	8.285	4.500	7.627
Overige personeelskosten	81.523	10.375	39.209
Afdracht uitkeringen	44.482	0	0
Personele kosten contractbasis	108.762	99.750	112.124
Kosten Dienstreizen	2.173	0	141
	747.188	481.109	555.193

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-) VVF	-5.806	0	-420.794
Uitkeringen (-/-) UWV	-206.893	-61.263	-114.008
	-212.700	-61.263	-534.802

Personeelsbezetting

	2017 Aantal FTE's	2016 Aantal FTE's
DIR	11,77	11,95
OP	140,91	142,77
OOP	20,55	18,85
Lio	0,00	0,10
	173,23	173,67

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

WNT-verantwoording 2017 ABSA

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden.
De WNT is van toepassing op ABSA.
Het voor ABSA toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 129.000.

Gemiddelde baten t-2, t-3 en t-4 zijn € 10.659.911,- (4 complexiteitspunten).
Gemiddeld aantal leerlingen 2.372 (2 complextiteitspunt).
Het aantal gewogen onderwijssoorten is 1 (1 complexiteitspunt).
Dit totaal van 7 complexiteitspunten correspondeert met WNT klasse C (€129.000.)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	**R.A. Geul**	**G.J.P.J. Nelson**
Functiegegevens	directeur/bestuurder	directeur/bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01-31/05	01/06-31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	0,94
Gewezen topfunctionaris	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	nee	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 36.926	€ 54.490
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 5.305	€ 9.117
Subtotaal	*€ 42.231*	*€ 63.607*
Individueel bezoldigingsmaximum	**€ 53.750**	**€ 70.735**
-/- onverschuldigd betaald bedrag		
Totaal bezoldiging	**€ 42.231**	**€ 63.607**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01-31/12	dd/mm - dd/mm
Omvang dienstverband 2016 (fte)	1,0	0-1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 74.108	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.885	
Totaal bezoldiging 2016	**€ 83.993**	**€ 0**

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezodiging van € 1.700 of minder

Naam Topfunctionaris	Functie
P. Kranenburg	bestuurder
I.J.G. Harmsen	voorzitter
C.F.T. Schouten	lid
M.P. Eecen	lid
J.R. Coops	lid
J.J. Weening	lid

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

28 JUN 2018

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	14.854	13.035	13.728
Inventaris en app	66.849	63.555	68.017
Meubilair	54.642	54.971	57.419
ICT	146.867	132.436	147.639
Afschrijving inventaris	12.012	11.623	11.488
Speel- en sportmateriaal	5.417	5.549	5.560
	300.641	281.169	303.852
Huisvestingslasten			
Huur huisvesting/terrein	69.182	79.052	104.104
Dotatie onderhoudsvoorziening	183.146	183.146	189.744
Onderhoud gebouw/installaties	105.841	82.000	105.415
Energie en water	178.403	177.850	144.754
Schoonmaakkosten	288.730	254.500	271.022
Heffingen	25.818	21.950	23.207
Tuinonderhoud	1.926	4.150	10
Bewaking en beveiliging	21.916	13.300	13.101
Aanschaf kleine inventaris	15.899	11.700	11.015
Overige huisvestingslasten	4.073	1.500	2.668
	894.933	829.148	865.040
Overige instellingslasten			
Administratie- en beheerslasten			
Administratie en beheer	143.081	111.500	181.890
Reis- en verblijfkosten	8.190	13.700	11.699
Accountantskosten	23.324	6.800	7.138
Telefoonkosten	22.000	14.400	16.304
Juridische ondersteuning	11.609	4.000	8.224
Overige administratie- en beheer	7.714	3.250	8.522
	215.918	153.650	233.776
Overige			
Wervingskosten	14.609	300	4.367
Representatiekosten	11.371	7.100	22.809
Contributies	41.429	28.850	28.714
Excursies / werkweek / sport	4.107	14.200	37.659
Schoolkrant	3.739	2.200	4.743
Medezeggenschap	5.322	5.950	7.461
Aansluiting radio / TV	6.009	4.300	2.333
Verzekeringen	8.809	7.100	7.085
Portikosten / drukwerk	6.699	12.750	13.764
PR	680	3.250	4.586
Kantinekosten	23.576	19.500	21.308
Culturele vorming	62.002	27.500	25.221
Schooltesten	31.285	18.400	17.934
Kantoorbenodigdheden	5.077	8.000	7.345
Zorg basisondersteuning	40.249	20.000	37.310
Zorg extraondersteuning	170.410	287.857	104.203
Lasten schoolfonds	204.184	139.000	217.954
Overige uitgaven	8.233	2.600	44.288
	647.788	608.857	609.083

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Leermiddelen (PO)			
Onderwijsleerpakket	266.707	238.500	236.057
Informatietechnologie	159.912	164.174	156.942
Schoolmediatheek	8.894	9.750	6.695
Kopieerkosten	103.481	93.500	92.773
	538.994	505.924	492.467
Totaal Overige instellingslasten	1.402.700	1.268.431	1.335.326
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	1.495	10.000	7.217
	1.495	10.000	7.217
Financiële lasten			
Rentelasten	4.761	2.430	3.133
	4.761	2.430	3.133
Totaal financiële baten en lasten	-3.266	7.570	4.084

Specificatie honorarium	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 206
Onderzoek jaarrekening	8.984	6.800	7.138
Andere controleopdrachten	14.340	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
Totaal accountantslasten	23.324	6.800	7.138

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische Vorm 2016	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2017	Resultaat jaar 2017	Art.2:403 BW	Deelname	Consolidatie
				EUR	EUR	Ja/Nee	%	Ja/Nee
SWV Passend Onderwijs Amsterdam/Diemen	Vereniging	Amsterdam	4	N.n.b.	N.n.b.	Nee	0	Nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Art. 2:403 BW:Nee invullen, tenzij SWV als rechtspersoon behoort tot een groep.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

B10 Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen

Contractuele verplichtingen:
Er zijn meerjaren verplichtingen aangegaan met :

Schoonmaakcontracten:
Met Marcella is een schoonmaakcontract afgesloten voor de scholen Piet Hein en Het Podium. De schoonmaakkosten bedragen voor de Piet Hein € 34.884 inclusief BTW per jaar. Voor Het Podium bedragen de schoonmaakkosten € 36.756 inclusief BTW jaar.
Met MAS is een schoonmaakcontract afgesloten voor de scholen Elzenhagen, De Zuiderzee en Het Gein. De schoonmaakkosten bedragen voor Elzenhagen € 34.980 inclusief BTW per jaar. Voor De Zuiderzee bedragen de schoonmaakkosten € 42.516 inclusief BTW per jaar.
Voor Het Gein bedragen de schoonmaakkosten € 38.940 inclusief BTW per jaar.
Met SDN is een schoonmaakcontract afgesloten voor De Zevensprong. De schoonmaakkosten bedragen voor De Zevensprong € 33.000 inclusief BTW per jaar.

Administratieve contracten:
De scholen van ABSA zijn een contract aangegaan met Groenendijk Onderwijsadministratie voor een bedrag van € 91.857 inclusief BTW per jaar.

Huurcontracten:
Partou per 15-08-2014 tot 01-08-2018 voor € 8.734 per jaar.

Energiecontract:
Energy Focus Midsize Accounts, zonder einddatum met wederzijds opzegging. De verplichting bedraagt € 1.100 per jaar.

De scholen van ABSA hebben elk eigen contracten voor de huur van Printers en kopieerapparaten. Deze contracten zijn afgesloten bij de leveranciers Ricoh, Canon, Xerox en Thoshiba en lopen tot 31-12-2019. De totale contractwaarde bedraagt circa € 140.000

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

B11 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan, die belangrijk zijn voor de interpretatie van de cijfers.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

28 JUN 2018

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

B12 Formulier goedkeuring/vaststelling

Opgesteld door het bestuur/uitvoerend orgaan te Amsterdam op .....

G.J.P.J. Nelson .....

P. Kranenburg .....

Vastgesteld op 30-05-2017 door de ledenvergadering/toezichthoudend orgaan

I.J.G. Harmsen .....

C.F.T. Schouten .....

M.P. Eecen .....

J.R. Coops .....

J.J. Weening .....

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.
28 JUN 2018
betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

C OVERIGE GEGEVENS

FLYNTH
adviseurs • accountants

Vijzelmolenlaan 11
Postbus 549
3440 AM WOERDEN
telefoon (088) 236 9500
e-mail Audit@Flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Stichting Algemene Bijzondere Scholengroep Amsterdam

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Algemene Bijzondere Scholengroep Amsterdam te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Algemene Bijzondere Scholengroep Amsterdam op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Algemene Bijzondere Scholengroep Amsterdam, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag.

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Beconnummer 287234. Handelsregister 09063021. www.flynth.nl.
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Woerden, 28 juni 2018
Flynth Audit B.V.

Was getekend

S. van der Veer AA